

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА  
КОНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО

ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОДІННЯ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА  
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<b>Викладач</b>	Цюрупа М.В.
<b>Навчальна дисципліна</b>	Політична психологія
<b>Офіційна назва освітньої програми</b>	«Психологія бізнесу»
<b>Рівень вищої освіти</b>	перший бакалаврський
<b>Галузь знань</b>	05 «Соціальні і поведінкові науки»
<b>Спеціальність</b>	053 «Психологія»
<b>Обсяг дисципліни в кредитах ECTS</b>	3
<b>Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)</b>	Вибіркова
<b>Мета вивчення дисципліни</b>	Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у студентів уявлення про політичну психологію як науку, що вивчає психологічні закономірності політичних процесів, політичної свідомості, політичної поведінки, а також, оволодіння навичками застосування методик психолого-політичних досліджень.
<b>Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності</b>	<b>Загальні компетентності</b> <b>ЗК1.</b> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <b>ЗК2.</b> Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. <b>ЗК3.</b> Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. <b>ЗК4.</b> Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. <b>ЗК6.</b> Здатність приймати обґрунтовані рішення. <b>ЗК8.</b> Навички міжособистісної взаємодії. <b>ЗК10.</b> Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність

	<p>його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p><b>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</b></p> <p><b>СК1.</b> Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p><b>СК3.</b> Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p><b>СК4.</b> Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p><b>СК7.</b> Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p><b>СК10.</b> Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p>
<b>ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ</b>	
<p><b>Тема 1. Політична психологія як наука і навчальна дисципліна.</b> Політична психологія як наука. Предмет та об'єкт політичної психології. Основні напрями політичної психології. Основні методи політичної психології. Категоріальний апарат політичної психології.</p> <p><b>Тема 2. Особливості та форми виявлення політичної психології. Методи дослідження в політичній психології.</b> Особливості політичної психології. Форми виявлення політичної психології. Взаємозв'язок політичної психології з іншими науками. Методи дослідження в політичній психології.</p> <p><b>Тема 3. Політична свідомість як психологічний феномен.</b> Поняття політичної свідомості. Типи та види політичної свідомості. Політичні ідеї та ідеології. Політична соціалізація та політична участь.</p> <p><b>Тема 4. Психологія політичного мислення.</b> Поняття мислення. Види мислення. Індивідуальні особливості політичного мислення. Аналіз функцій політичного мислення. Прикладна політична психологія</p> <p><b>Тема 5. Психологія влади.</b> Психологія влади у працях дослідників. Концепції психології влади. Найважливіші класифікаційні ознаки влади.</p> <p><b>Тема 6. Групи та маси в політиці</b> Малі та великі групи в політиці. Масова політична свідомість. Психологія маси. Стихійна масова поведінка та її джерела. Психологія політичної організації.</p> <p><b>Тема 7. Психологія влади.</b> Влада та її визначення вітчизняними та зарубіжними дослідниками. Концепції психології влади. Найважливіші класифікаційні ознаки психології влади. Психологія політичного лідерства.</p> <p><b>Тема 8. Політична психологія іміджу.</b> Психологічний аспект сутності іміджу політика. Особливості іміджу політика в сучасній Україні. Шляхи побудови політичного іміджу. Соціальний аспект іміджу політика. Психологія політичної реклами. PR в політиці</p>	
<p><b>Програмні результати навчання</b></p>	<p><b>ПР1.</b> Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p><b>ПР2.</b> Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p><b>ПР3.</b> Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p><b>ПР9.</b> Пропонувати власні способи вирішення</p>

	<p>психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.</p> <p><b>ПР10.</b> Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p><b>ПР11.</b> Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.</p> <p><b>ПР12.</b> Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p><b>ПР13.</b> Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p><b>ПР16.</b> Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p><b>ПР17.</b> Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>												
<p><b>Форми поточного та підсумкового контролю</b></p>	<p>При проведенні поточного контролю використовуються наступні форми: перевірка конспекту лекцій, опитування, оцінювання виступів студентів та їхньої участі у дискусії.</p> <p>Формою підсумкового контролю є іспит, що включає в себе теоретичні та практичні завдання.</p>												
<p><b>КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ</b></p>													
<p>Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен).</p> <p><b>Підсумкові бали = Загальна кількість балів перед підсумковим контролем + Кількість балів за підсумковий контроль</b></p>													
<p><b>ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS</b></p>													
<p><b>Оцінка в балах</b></p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th data-bbox="360 1518 596 1626" style="text-align: center;">Оцінка за національною шкалою</th> <th colspan="2" data-bbox="596 1518 1524 1556" style="text-align: center;">Оцінка за шкалою ECTS</th> </tr> <tr> <th data-bbox="360 1556 596 1626"></th> <th data-bbox="596 1556 740 1626" style="text-align: center;">Оцінка</th> <th data-bbox="740 1556 1524 1626" style="text-align: center;">Пояснення</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="360 1626 596 1850" style="text-align: center;">90 - 100 Відмінно (зараховано)</td> <td data-bbox="596 1626 740 1850" style="text-align: center;">A</td> <td data-bbox="740 1626 1524 1850">«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="360 1850 596 2063" style="text-align: center;">80 – 89 Добре (зараховано)</td> <td data-bbox="596 1850 740 2063" style="text-align: center;">B</td> <td data-bbox="740 1850 1524 2063">«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального,</td> </tr> </tbody> </table>	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS			Оцінка	Пояснення	90 - 100 Відмінно (зараховано)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.	80 – 89 Добре (зараховано)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального,
Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS												
	Оцінка	Пояснення											
90 - 100 Відмінно (зараховано)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.											
80 – 89 Добре (зараховано)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального,											

			робота з двома – трьома незначними помилками.
75 – 79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65 – 74	Задовільно (зараховано)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60 – 64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21 – 59	Незадовільно (не зараховано)	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінена числом балів, близьким до мінімального, при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки.
1 – 20		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

### СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

**Основна:**

1. Бебик В. М. Менеджмент виборчої кампанії: ресурси, технології, маркетинг: Навч.-метод, посіб. — К., 2001.
2. Бурдяк В. Політична культура, ідеологія, психологія: Навч. посіб. / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. — Чернівці: Рута, 2000.— 104с.
3. Головатий М.Ф. Політична психологія: Навч.посібник.-К.: МАУП,2001.136с. Матвеев

- С.О.Політична психологія. Навчальний посібник. Київ:ЦУЛ,2003,- 216с.
4. Головатий М. Ф. Мистецтво політичної діяльності. — К., 2002.
  5. Головатий М. Ф. Політична психологія. — К., 2001.
  6. Головатий М. Ф. Професія — політик. — К., 2000.
  7. Головатий М. Політична психологія: Підручник для студ. вищих навч. закл. / Міжрегіональна академія управління персоналом. — К.: МАУП, 2006. — 400с.
  8. КухтаБ., Тетоухова Н. Політичні еліти і лідерство. — JL, 1995.
  9. Кудіна В. В., Позняк Д. В. Політична психологія=Political psychology: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Київський славістичний ун-т. — К.: КСУ, 2002. — 97с.
  10. Лісовий В. С. Поняття політичної культури. Політична культура українців // Феномен української культури: методологічні засади осмислення.
  11. Матвеев С. О., Добродум О. В., Димова О. В. Політична психологія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С.О. Матвеев (ред.). — К.: ЦУЛ, 2003. — 216 с.
  12. Ольшанский Д.В.Политическая психология.-СПб.:Питер,2002,-57с.
  13. Політична психологія: Конспект лекцій до навчального модуля / Українська Академія держ. управління при Президентові України / М.М. Логунова (уклад.). — К.:УАДУ, 2002, — 64с.
  14. Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина української держави: 36. наук, праць / За заг. ред. В. М. Литвина та М. М. Слюсаревського. — К., 2001. — Вип. 3. — К., 1996.
  15. Пілецький В. С. Навчально-методичні рекомендації з курсу “Політична психологія” (для студентів вищих навчальних закладів). - Івано- Франківськ: ЯРИНА 2016- 66 с.

#### **Додаткова:**

1. Гічан І.С., Гічан О.І., Ардашова Я.І. Політична психологія: навч. посібник. – Київ: НАУ, 2015. – 252 с.
2. Голев С.В. Политическая психология: словарь-справочник (Учебное пособие для высших учебных заведений). - Херсон, 2004. - 160 с.
3. Матвеев С.О. Політична психологія. Навчальний посібник.-Київ: ЦУЛ, 2003.-216с.
4. Слюсаревський М. М. Ідеологія як рівень суспільної психології та проблема її "взаємин" з освітою і психологічною наукою // Психолого-педагогічна наука і суспільна практика: Матеріали методологічного семінару Академії педагогічних наук України, 12 листоп. 1998р.— К.: Гнозис, 1998.—С. 17-27.

#### **Інформаційні ресурси:**

1. Інститут соціальної та політичної психології НАПН України – [ispp.org.ua](http://ispp.org.ua)
2. Національна бібліотека ім. Вернадського – [www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua)
3. Національний інститут стратегічних досліджень – [www.niss.gov.ua](http://www.niss.gov.ua)
4. Он-лайн бібліотека з політології та політичних проблем – [politics.ellib.org.ua/](http://politics.ellib.org.ua/)
5. Український центр економічних і політичних досліджень ім. А. Розумкова – [razumkov.org.ua](http://razumkov.org.ua)
6. Український центр політичного менеджменту (повнотекстові версії журналів «Політичний менеджмент», «Соціальна психологія», «Людина і політика», «Український соціум») – [www.politik.org.ua](http://www.politik.org.ua)